



ת"פ 12668/02/20 - מדינת ישראל נגד מוניר מצארווה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12668-02-20 מדינת ישראל נ' מצארווה (עציר)

לפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם מוניר מצארווה (עציר)

גזר דין

1. בהכרעת דין שניתנה על ידי בתיק זה ביום 24.12.2020, לאחר שמיעת ראיות, הרשעתי את הנאשם בעבירות של **חבלה חמורה בכוונה מחמירה** - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) + (2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **החזקת סכין שלא כדין** - עבירה לפי סעיף 186 לחוק העונשין ו**מעשי פזיזות ורשלנות** - עבירה לפי סעיף 338(1) לחוק העונשין.

2. העובדות מפורטות בהכרעת הדין ולא אחזור עליהן. אציין רק, בקצרה, כי בין הנאשם לבין המתלונן קיימת היכרות מוקדמת ובין המתלונן לבין אחיו של הנאשם קיים סכסוך. ביום 24.01.2020 לאחר שהנאשם אשר נסע עם חברו נסים, בג'יפ השייך לנסים, הבחין ברכבו של המתלונן נוסע לפניהם, הוא ביקש מנסים לסמן למתלונן לעצור. נסים עצר את הג'יפ והנאשם יצא ממנו כשהוא אוחז בידו ברזל משוון שלקח מרכבו של נסים, הלך לרכבו של המתלונן וניסה לתקוף אותו באמצעות הברזל. המתלונן התגונן מפני הנאשם, הפילו לארץ וחבט בו, אולם נסים משך אותו מעל לנאשם. בעוד נסים אוחז במתלונן ואדם נוסף עוזר לו בכך, שלף הנאשם סכין מכיס מכנסיו, אותה נשא שלא כדין ודקר/חתך באמצעותה את המתלונן מספר דקירות/חתכים בפניו ובצווארו בכוונה להטיל בו נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה שלא כדין וגרם לו חתכים עמוקים באזור הלסת, הלחי והאוזן הימנית.

מיד לאחר מכן נכנס הנאשם למושב הנהג בג'יפ ללא רשותו או הסכמתו של נסים ונמלט מהמקום כשהוא נוהג בג'יפ, בנהיגה מהירה ומסוכנת במשך מספר דקות, באופן שלא תאם את תנאי הדרך.

ראיות לעונש

3. המאשימה לא הגישה ראיות לעניין העונש.

4. ב"כ הנאשם הגיש מכתב מיום 07.01.2021 שהוא כתב לקצינת האסירים בכלא צלמון שם נמצא הנאשם, בו ביקש לקבל פירוט בעניין השתתפותו של הנאשם בתכניות החינוכיות והטיפוליות במסגרת הכלא. כן הגיש את תשובתה של קצינת האסירים מיום 28.01.2021 למכתבו, במסגרתה פירטה הקצינה את התוכניות בהן משתתף הנאשם ואת מידת שיתוף הפעולה שלו (סומנו ענ/1).



כן הגיש ב"כ הנאשם אסופת פסיקה, טבלת פסיקה מטעמו (**סומנו ענ/2א**) ותמליל מיום 27.01.2020 (אע"פ כי בעת סריקת המוצגים חל עירוב חלקי בין פסיקה שהגיש ב"כ הנאשם ובין פסיקה שהגיש המאשימה).

טיעוני המאשימה לעונש

5. ב"כ המאשימה הדגיש את חומרת העבירות שביצע הנאשם וציין את הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בצורה משמעותית כתוצאה מביצוע העבירות והם שלמות הגוף, בטחונו של הפרט, שמירה על חיי אדם, ושלומם של המשתמשים בדרך.

ב"כ המאשימה ציין, כי אמנם אין מדובר באירוע אשר תוכנן ב"מובן הקלאסי" אלא הוא החל עם הגעתו של הנאשם למקום האירוע, אך הבהיר כי מדובר באירוע חמור מאוד, אותו יזם הנאשם, שהצטייד מראש בסכין טרם האירוע, דבר שהחמיר את תוצאות האירוע בצורה דרסטית, וחלקו של הנאשם הוא מלא ובלעדי.

ב"כ המאשימה טען, כי למתלונן אין כל חלק באירוע; הנאשם הוא שסימן למתלונן לעצור את רכבו, ולאחר מכן, ירד מהרכב עם מוט הברזל וסכין ותקף את המתלונן, אשר הגן על עצמו ובנוסף פגע הנאשם בבריאותו של חברו נסים, כאשר עלה עם גלגל הג'יפ על רגלו ונהג בצורה מהירה, פיזזה ורשלנית, כשנסים עמו ברכב.

ב"כ המאשימה טען עוד, כי הנזק שהיה עלול להיגרם כתוצאה ממעשיו הפסולים של הנאשם, היה גבוה במיוחד, לאור כך שהנאשם בחר לדקור את המתלונן בפלג גוף עליון - בפנים ובצוואר שהם במקומות רגישים. לטענתו, קשה לשלוט במידת הנזק, כך שפציעת המתלונן יכולה הייתה להיות קשה ומשמעותית הרבה יותר.

בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הדגיש ב"כ המאשימה, כי הנאשם הוא זה שהביא על עצמו כל פגיעה לו ולמשפחתו כתוצאה מהעונש, שכן, לא רק שהוא לא נטל אחריות על מעשיו אלא בחר לשקר לאורך כל חקירותיו וגם בהליך המשפטי.

לטענתו, הנקודה היחידה שעומדת לזכותו של הנאשם היא היעדר עבר פלילי.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם נע בין **5 ל-8 שנות מאסר בפועל**, תוך שהפנה לאסופת פסקי הדין שהגיש אשר תומכת, לשיטתו, במתחם זה.

6. בהתייחס לעונש שבתוך המתחם, הבהיר ב"כ המאשימה, כי בשקלול העובדה שלנאשם אין עבר פלילי ומנגד - שהוא לא לקח אחריות למעשיו ולכן אינו זכאי להטבה שזכאי לה מי שמודה ומכיר באחריותו, ביקש ב"כ המאשימה, לקבוע את העונש ב**אמצע המתחם**.



ב"כ המאשימה טען, כי נוכח נסיבות ביצוע העבירה יש להשית על הנאשם, בנוסף למאסר בפועל, גם מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.

כן ביקש ב"כ המאשימה להורות על פסילת רישיון נהיגה של הנאשם בהתאם לסעיף 43 לפקודת התעבורה, שכן הנאשם הגיע למקום ברכב ובהימלטו מהמקום נהג באופן רשלני ומסוכן.

טיעוני הנאשם לעונש

7. ראשית, מחה הסנגור על אמירת המאשימה לפיה למתלון לא היה כל חלק באירוע והנאשם אשם באופן בלעדי במה שהתרחש. לטענתו, אמירה זו איננה נכונה ומנוגדת להכרעת הדין, שכן בתגובה לניסיונו של הנאשם לתקוף אותו התנהג המתלון באופן שניתן לכנותו אגרסיבי ואלים כך שלא ניתן לטעון שהאירוע התרחש כולו באשמת הנאשם, אלא להתנהגותו האלימה של המתלון, היה חלק באירוע.

הסנגור טען שהנאשם לא תכנן את האירוע; המפגש השלישי בין הצדדים, ביום האירוע היה אקראי, והשליפה של הסכין/המקלף הייתה רק לאחר ש"הנאשם קיבל מכות והיה על הרצפה". הסנגור הדגיש שהנאשם לא הלך להביא את הסכין ממקום אחר, אלא הסכין היה עמו, בכיסו.

הסנגור ציין עוד, שאין מדובר במתלון שהוא חסר ישע, קשיש, קטין, קטן גוף או כדומה, אלא שמדובר באדם רחב ממדים, בעל כוח, שלא חשש מהנאשם. לטענתו, לא היה כל מקום להרשיע את הנאשם בעבירה על סעיף 329 לחוק העונשין.

הסנגור מחה גם על התייחסותה של המאשימה לנזק הפוטנציאלי שהיה עלול לשיטתה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות והדגיש, כי תמיד ניתן לטעון שיכול היה להיגרם נזק חמור יותר, אך בהתאם לפסיקה יש לתת את מירב המשקל לנזק שנגרם בפועל ולא לנזק הפוטנציאלי.

לטענתו, הדקירות לא פגעו באיברים פנימיים, לא סיכנו את חיי המתלון ולא גרמו לו נכות לצמיתות. הסנגור ציין, כי המתלון הגיע בהכרה מלאה לבית החולים (הפנה לת/29), ולא היה כלל בסכנת חיים. לדבריו, יש להביא בחשבון שד"ר איזר העיד (בעמ' 17 לפרוטוקול הדיון) כי נראה שעומק החתך היה כסנטימטר אחד וזאת בניגוד לכתב האישום, שם נרשם עומק של 2-3 ס"מ.

בהתייחס לנהיגה הפוחזת שיוחסה לנאשם, הדגיש הסנגור, כי כלל לא הוכח שהייתה נהיגה פוחזת וכי מדובר בהרגשה סובייקטיבית בלבד של נסים, שלא נמדדה באופן אובייקטיבי.

8. בהתייחס למתחם העונש ההולם, עתר הסנגור לרף תחתון של 18 חודשי מאסר בפועל תוך שהפנה



לפסיקה שהגיש אשר תומכת לדידו במתחם זה. לא צוין על ידו רף עליון.

לטענתו, מתחם העונש לו טענה המאשימה, אשר מתחיל מעונש של 5 שנות מאסר בפועל, הוא מתחם עונש מוגזם ואינו עולה בקנה אחד עם נסיבות העבירה, ואף לא עם הפסיקה שהמאשימה עצמה הגישה. לדבריו, פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה דנו במקרים חמורים בהרבה מהמקרה דנן ועל אף זאת הרף התחתון של המתחמים שם לא היה 5 שנות מאסר.

9. בהתייחס לקביעת העונש בתוך המתחם, טען הסנגור, שיש לקבוע את עונשו של הנאשם **בתחתית המתחם אשר הוצע על ידו**.

הסנגור ציין שהנאשם עצור מיום 26.1.20 וטען שיש להביא בחשבון שתנאי המעצר קשים בתקופת קורונה, יותר מאשר בתקופות אחרות.

הוא הדגיש כי מדובר בנאשם ללא כל עבר פלילי אשר גדל במשפחה נורמטיבית והוא נמצא במעצר, לראשונה בחייו ומשתתף בצורה רצינית בתוכניות החינוכיות ובטיפולים בתוך כתלי הכלא.

10. הסנגור הפנה לענ'1 שהוגש מטעמו, וציין כי יש להביא בחשבון את הדברים שנכתבו על ידי קצינת האסירים במכתבה, שם נכתב כי "העצור משתתף בקבוצות שבתכנית באופן קבוע ונראה קשוב להנחיית הצוות המקצועי. העצור מביע דעתו במהלך הקבוצות ונראה קשוב לאחרים" וכן: "בחודש יוני 2020 העצור השתתף בקבוצת תקשורת בין אישית... עולה כי היה קשוב וסובלני לדעותיהם של אחרים".

לטענתו, הנאשם למד את הלקח, הוא רוצה לתקן את דרכיו ויש לאפשר לו להשתקם. לדבריו, מדובר בנאשם צעיר, ממשפחה טובה שחינכה אותו לערכים טובים, שהתנהל כל חייו בצורה נורמטיבית, בעוד שהאירוע התנהל כפי שהתנהל, כתגובה למצב נקודתי. אין מדובר בנאשם שהפשעה היא דרך חייו ואין מדובר בנאשם אנטי חברתי, אלא בנאשם שלאורך כל חייו היה סובלני לחברה ולא עבר כל עבירה.

לעניין הפגיעה במשפחתו של הנאשם נטען, כי אמו של הנאשם מבוגרת. היא מקבלת טיפול פסיכיאטרי ועברה ניתוח להוצאת גידול ממאיר. אביו של הנאשם נפטר כאשר הנאשם היה בן 9, לאחר שאביו ישב מספר שנים בכיסא גלגלים כתוצאה משיתוק ולא הייתה לו דמות אב שתתמוך בו בחייו הבוגרים.

11. הסנגור ציין שהמשפט התנהל בצורה מכובדת, הנאשם לא הקשה על התביעה ולא משך זמן מיותר. מתוך 24 עדים, ויותר הסנגור על עדים רבים וביקש להעיד בסופו של דבר שלושה עדים בלבד ובכך חסך זמן שיפוטי רב. צוין כי הייתה דחיה אחת שלא בהסכמה ולצורך הגעה למשא ומתן, ולא הייתה החלפת סנגורים ולאור כל אלו, יש לאפשר לנאשם לקבל את ההקלה בעונש, בדומה להקלה שמגיעה לנאשמים שהודו.



לאור כלל האמור לעיל, ביקש הסנגור, להתחשב בנאשם ולא לגזור עליו יותר מאשר **18** חודשי מאסר בפועל.

תגובת המאשימה לטיעוני הסנגור:

12. ב"כ המאשימה טען כי הסנגור התעלם, בטיעוניו, מחלק מהדברים שנקבעו בהכרעת הדין וכי אין לאפשר העלאת טיעונים שכאלו.

נטען, כי בניגוד לדברי הסנגור, הוכח שהמתלונן לא פתח את דלת הרכב לאחר האירוע, ואף אין מחלוקת כי הנאשם דקר את המתלונן בסכין אשר לא היה צידוק חוקי להחזקתו ולא במקלף.

הפסקתי את הסנגור בטיעוניו, הן מאחר שלא מצאתי שיש להשיב על דברי הסנגור המנוגדים להכרעת הדין והן מאחר שזכות הטיעון האחרון היא לנאשם.

דברי הנאשם

13. הנאשם אמר שהוא מצטער על מעשיו וביקש סליחה מבית המשפט ומעבד (המתלונן).

הנאשם אמר שהוא יודע שעשה טעות ושהמקרה שקרה הוא חמור מאוד. לדבריו, זאת פעם ראשונה שלו בכלא, הוא עבר הרבה טיפולים בכלא, והוא מבין כיום שיש לפתור את הבעיות "בשלום" ושאינן פותרים בעיות באלימות. הנאשם ביקש להתחשב בו, לרחם עליו ולתת לו הזדמנות לתקן את דרכיו.

דין וגזירת הדין

קביעת מתחם העונש ההולם

14. בבוא בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע נאשם, עליו לנהוג על פי תיקון 113 לחוק העונשין הקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

"עקרון ההלימה" שאומץ לאחר תיקון 113, מנחה את בית המשפט לשמור על יחס הולם וראוי בין מעשה העבירה, לבין מידת העונש שיוטל על הנאשם; על העונש שייגזר על נאשם להתאים לחומרת העבירה ולמידת אשמו של הנאשם והכל תוך התחשבות בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע המעשים ובמידת הפגיעה בהם; בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; בנזק שנגרם ושהיה עלול להיגרם כתוצאה מהמעשים ובמדיניות הענישה הנוהגת



במקרים דומים.

15. במצב של ריבוי מעשים ועבירות, על בית המשפט לקבוע, תחילה, האם יש להתייחס לאישומים כאל "אירוע אחד" או שמא מדובר "במספר אירועים".

בענייננו אין מחלוקת שיש לראות בכל האישומים אירוע אחד, שכן כל המעשים נעשו "בנשימה אחת", בשרשרת אחת ומתוך אותה מחשבה עבריינית. על כן אקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות בהן הורשע הנאשם.

16. אין כל ספק שהעבירות בהן הורשע הנאשם, הן עבירות חמורות, אשר פגעו בערכים חברתיים חשובים - הגנת החיים והגוף, הגנה על תחושת הביטחון של הפרט ועל שלום הציבור והגנת חיי המשתמשים בדרך.

מדובר בפגיעה מהותית ומשמעותית בערכים אלו. התנהגותו של הנאשם מעידה על זלזול בחיי אדם ובשלמות גופו ונפשו של האחר, שהרי הוא יצא מהג'יפ במטרה לתקוף את המתלונן באמצעות מוט הברזל וכשהוא נושא סכין בכיסו באמצעותה גרם למתלונן חתכים בפניו ובצווארו ובהמשך, נהג ברכב בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם ומשתמשי הדרך ועוברי אורח תמימים, היו עלולים להיפגע.

17. גם ב"כ המאשימה מסכים שאין מדובר בעבירה מתוכננת במובן "הקלאסי" של המונח. "התכנון" עליו ניתן לדבר במקרה זה, מתחיל מבקשתו של הנאשם מנסים לסמן למתלונן לעצור ונמשך עד ליציאתו של הנאשם מהג'יפ כשהוא אוחז בברזל בידו באמצעותו ניסה להכות את המתלונן. עם זאת, שליפת הסכין ודקירתו של המתלונן באמצעותו - פעולות אשר בגינן הורשע הנאשם בעבירה היותר חמורה בתיק זה, לא נכללו בתכנון המוקדם הנ"ל.

יובהר כי אין בכך כדי להפחית מהכוונה המיוחדת שהתגבשה אצל הנאשם לחבול במתלונן באמצעות הברזל ובהמשך - לדקור את המתלונן באמצעות הסכין ששלף מכיסו.

אינני מקבלת את טיעוני הסנגור לפיהם יש להתחשב לקולה בכך שלאחר שנדקר הרים המתלונן את הברזל מהרצפה, רץ לעבר הג'יפ (בו כבר היה הנאשם שניסה להימלט מהמקום) ורצה להכות בו (אך לא הצליח כי התמוטט). התנהגות זו של המתלונן, לאחר שנדקר, כלפי הנאשם שניסה לברוח מהמקום, איננה מפחיתה מחומרת מעשיו של הנאשם.

18. אני דוחה את טענת הסנגור למחדל מצד המאשימה בכך שהיא לא הביאה את הברזל לבית המשפט, כדי שניתן יהיה לעמוד על גודלו.

לא רק שלא ניתן היה להביא את הברזל לבית המשפט מאחר שהוא לא נמצא ולא נתפס כמוצג, אלא שבסרטון האירוע ניתן להבחין, בבירור, בגודלו ובאורכו של הברזל, זאת - כאשר הנאשם אוחז בברזל כשידו מאחורי גבו של



המתלונן. בסיטואציה זו ניתן לראות בבירור שמדובר בברזל ארוך.

19. יש לדחות גם את כל טיעוני הסנגור בהם הוא "התווכח" עם ממצאים ומסקנות שנקבעו בהכרעת הדין, תוך שהוא מפנה לדברים חלקיים שנאמרו בפרוטוקול הדיון. כך, למשל, התעלם הסנגור מקביעות בהכרעת הדין לפיהן דחיתי את "גרסת המקלף" של הנאשם וקבעתי שהוא חתר את המתלונן בסכין אשר שלף מכיסו. הסנגור כינה, לעיתים, את החפץ באמצעותו דקר הנאשם את המתלונן "**החפץ החד, סכין/ מקלף**" (עמ' 200 לפרו' שו' 15 ו- 23) משל לא נקבע בהכרעת הדין כי מדובר בסכין ולא במקלף.

כך, על אף שנקבע בהכרעת הדין כי הנאשם הוא שיזם את המריבה, והוא שאחראי באופן מלא לעבירות שביצע ושאינן בהתנהלותו של המתלונן, כדי להפחית מאחריותו של הנאשם לאירוע (סעיף 13 להכרעת הדין), טען הסנגור כי התנהגותו של המתלונן לאחר הדקירה, מלמדת על התנהגותו האלימה של המתלונן ועל חלקו באירוע.

באותה מידה, יש לדחות את טענת הסנגור, כי כלל לא הוכח שהייתה נהיגה פוזת וכי מדובר בהרגשה סובייקטיבית בלבד של נסים, שלא נמדדה באופן אובייקטיבי. זאת - בניגוד גמור לאשר נקבע על ידי בסעיפים 92-96 להכרעת הדין.

הטיעון לעונש צריך להישען, במלואו, על הקביעות שנקבעו בהכרעת הדין ולא לסטות מהן.

20. החבלות שנגרמו למתלונן כתוצאה ממעשיו של הנאשם הן חבלות חמורות באזור הפנים והצוואר אשר הותירו צלקות.

רק בנס לא נגרמו למתלונן נזקים חמורים יותר, אך בקלות המצב יכול היה להיות חמור בהרבה, ואף להותיר במתלונן נכות או להוביל חלילה למותו, שכן הדקירות כונו למקומות רגישים, בהם מצויים כלי דם רבים וכן העורק הצווארי.

המשפט הפלילי הוא, בעיקרו של דבר, משפט "תוצאתי" - העבירה נקבעת גם על פי תוצאתה. כך, למשל (כפי הדוגמא המוכרת) מקום בו אדם עובר ברשלנות ברמזור אדום, ללא שנגרמת תאונת דרכים - ירשם לו דו"ח תעבורה בעוד שאם נגרמה תאונת דרכים בה נגדם הוא יואשם בגרימת מוות ברשלנות וההבדלים בענישה - בהתאם.

21. בתיקון 113 בחר המחוקק במפורש, לכלול את הנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה, כאחד השיקולים לעונש - במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, כאחד הרכיבים המצויים בסעיף **40ט(א)(3) לחוק העונשין**, הקובע במפורש כי:

40ט. "א) בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם כאמור



בסעיף 40ג(א), יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם:

(3) הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה."

סעיף 40(ט) אינו קובע "מדרג חשיבות" בין רכיביו ויש לבחון כל מקרה לגופו, בהתאם לנסיבות הספציפיות של המקרה הנדון. כך - במקרה בו הנזק שהיה צפוי הוא חמור ועולה בהרבה על הנזק שנגרם בפועל, יינתן לכך משקל רב יותר מאשר במקרה בו הנזק שהיה צפוי אינו חמור או אינו עולה בהרבה על הנזק שנגרם בפועל.

22. אשר למדיניות הענישה - הפסיקה מציינת את החשיבות הרבה אשר בענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה באמצעות נשק קר אשר מוחזק שלא כדין בידי אדם וזאת במטרה לעקור מן השורש את התופעה הנפוצה של שימוש בנשק קר במסגרת סכסוכים.

חומרת העבירה אף משתקפת מהענישה אותה קבע המחוקק בצד חבלה בכוונה מחמירה - 20 שנות מאסר וכבר נפסק כי "דקירה בסכין - או בחפץ דוקרני אחר בעל אותן תכונות המכוונת לפלג גופו העליון של אדם בו מצויים, אליבא דכל בר-בי-רב, איברים חיוניים, מקימה חזקה לחובת הדוקר לפיה התכוון לחבול בקרבן 'חבלה חמורה' דווקא" (ראו: ע"פ 3727/93 עזאמי נ' מדינת ישראל (17.5.94) (פסקה 6).

23. הרטוריקה המשפטית מדברת על הצורך בגזירת עונשי מאסר בפועל ממושכים בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה המשלבות נשק. וכך נקבע בבית המשפט העליון בע"פ 8641-12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, סו(2) 772 (05.08.13) [פורסם בנבו] פסקה 36: "האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יקאו ויקאו, יחששו לביטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם יירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להיעשות גם באכיפה ובענישה קשה".

וכן ע"פ 941/13 פרץ נ' מדינת ישראל (26.11.2013) פסקה 20, שם פסק בית המשפט העליון כי: "בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בהרתעתם של עבריינים הפונים 'לפתור סכסוכים' בכוח הזרוע. בפסקי דין רבים נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרו בחירה בלתי נסבלת בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה".

עם זאת, בפסיקה ניתן למצוא מנעד רחב מאד של ענישה (מנעד הקיים גם בעבירות אחרות) ומטבע הדברים הפנה כל צד לפסיקה המצדדת בטיעוניו - זה לחומרה וזה לקולה.

24. המאשימה הפנתה לפסיקה אשר דנה בעבירות של חבלה חמורה בכוונה מחמירה, אך הנסיבות בהן בוצעו



העבירות שם, חמורות מאלה שבמקרה דנן.

ב"כ המאשימה הפנה לע"פ 3393-15 עומר זרקוא נ' מדינת ישראל (08.12.2016) (להלן: "עניין זרקוא") שם דחה בית המשפט העליון ערעור שהגיש הנאשם על עונש של 6 שנות מאסר שהושת עליו בגין עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לאחר שהנאשם הגיב לניסיון תקיפה של המתלונן, שרץ לעברו בידים ריקות. תגובת הנאשם כללה, בין היתר, מכות קשות בכל חלקי גופו של המתלונן, הפלתו ארצה ותקיפתו בחפץ חד, תוך נעיצת החפץ 7 פעמים בחלקים שונים בגופו של המתלונן. המתלונן נזקק לניתוח חירום כדי להציל את חייו. נפסק כי העונש אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת, כי אין מקום להתערב במתחם הענישה שנקבע בין 4.5 ל-7 שנות מאסר, וכי הערכאה הדיונית לקחה בחשבון את כלל השיקולים הצריכים לעניין והעונש ראוי ומאוזן.

צודק הסנגור בטענתו לפיה, המקרה שנדון בעניין זרקוא חמור בהרבה מעניינו, שכן שם נדקר המתלונן 7 פעמים, היה בסכנת חיים והובהל לבית החולים לניתוח לצורך הצלת חייו. גם לעניין העונש שנגזר בתוך המתחם יש לציין שהנסיבות הקשורות בנאשם היו חמורות; עברו הפלילי של הנאשם היה מכביד, נקבע שהאלימות היא דרך חייו ושירות המבחן העריך שקיים סיכון גבוה להישנות מקרי אלימות. זאת - בשונה מעניינו, בו עסקין בנאשם שאורחות חייו, עד המקרה המצער, היו נורמטיביות ועברו הפלילי נקי.

כן הפנה ב"כ המאשימה לע"פ 10580/08 יוסף אמר נ' מדינת ישראל (02.02.2010) שם דחה בית המשפט העליון ערעור שהגיש נאשם על עונש של 7 שנות מאסר שהושת עליו בנוסף ל- 12 חודשי מאסר על תנאי, בגין עבירה של חבלה בכוונה מחמירה תוך שימוש בסכין, לאחר שהודה שדקר בסכין שכן שסירב להנמיך מוסיקה חזקה במסיבת יום הולדת והשכן שנדקר הובהל לבית החולים תוך שבוצע בו ניתוח דחוף.

בית המשפט העליון קבע שם כי: "אנו מוכנים להניח כי המתלונן תרם בהתנהגותו להסלמת האירוע, כאשר דחה את המערער שביקש ממנו להנמיך את קול המוזיקה שבקע מדירתו. אולם, במקום לנסות להסתייע בגורמי האכיפה כדי להשיג את מבוקשו, התקשה המערער להשלים עם התנהגותו של המתלונן, שככל הנראה נראתה בעיניו מעליבה ופוגעת, והחליט לעשות דין לעצמו תוך שימוש בנשק קר. התרענו בעבר רבות נגד התופעה המתפשטת של 'יישוב' סכסוכים, תוך שימוש בנשק, והמקרה הנוכחי שב ומלמד כי אותה תת-תרבות פשטה כנגד בחברה בישראל. כדי לסלק תופעה זו מחיינו, ולמצער, לצמצם את ממדיה, אין מנוס מהנהגתה של מדיניות ענישה מכבידה, הן כדי לגמול ליחיד על מעשיו, ובעיקר כדי להרתיע את הרבים. כך עשה בית המשפט המחוזי, ועל כן לא ראינו מקום לשנות מגזר-דינו".

הסנגור ביקש שבית המשפט יתעלם מגזה"ד הנ"ל בטענה שהנסיבות שונות ושמדובר בגזר דין שניתן לפני תיקון 113 ולכן, לשיטתו, לא היה ראוי להביאו. גם אם אין להתעלם מגזר הדין, הרי שיש טעם בטענת הסנגור לעניין המשקל שיש לתת לו; בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בעת מתן גזר הדין וספק אם גזר דין שניתן כ- 12 שנים לפני ביצוע העבירה ולפני תיקון מהותי לחוק העונשין, משקף את מדיניות הענישה על פיה יש לגזור את הדין.

עוד הפנה ב"כ המאשימה לת"פ 54416-01-13 מדינת ישראל נ' שהאב (עציר)(14.10.2013) (עליו לא הוגש ערעור) שם גזר בית משפט זה, 5 שנות מאסר בפועל, על נאשם שהורשע לאחר שמיעת מלוא הראיות, בחבלה בכוונה



מחמירה, תוך שימוש בסכין יפנית בסכסוך רגעי במסיבת אירוסין עם תקליטן המסיבה, שהוביל לדקירת המתלונן בחתך ארוך ועמוק מאזור אוזנו השמאלית ועד מעל שפתו העליונה לרוחב לחיו השמאלית. מתחם העונש ההולם נקבע בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל.

הסנגור טען כי, גם נסיבות המקרה הנ"ל אינן דומות למקרה דנן, אלא חמורות יותר שכן, שם הריב התחיל ללא כל סיבה והיה שם שלב קריטי בו ניסו להרגיע את הנאשם והוא אכן עזב את העמדה, אך לאחר מכן חזר שוב במפתיע, הגיע מאחורי המתלונן ודקר אותו. בנוסף לנאשם שם היה עבר פלילי עשיר, כולל מאסר על תנאי בר הפעלה, בעוד שבעניינו מדובר, כאמור, בנאשם ללא עבר פלילי.

25. הסנגור מצדו, הפנה למספר פסקי דין כדלקמן:

תפ"ח 4608-03-17; ת"פ 12040-09-13; ע"פ 3619/18; תפ"ח 9532-11-18; ע"פ 8912/13; ת"פ 48036-03-16; ע"פ 604/16; ת"פ 4747-02-19; ת"פ 13780-06-19; ת"פ 39913-12-19; ת"פ 33758-11-17; ת"פ 39592-08-18.

אציין, כי כל גזרי הדין אליהם הפנה הסנגור, פרט לאחד (ע"פ 8912/13) אינם דומים למקרה דנן, שכן הנאשמים הורשעו בהם בעבירות פחותות בחומרתן ולא בעבירה של חבלה חמורה בכוונה מחמירה ובעניינו הנאשם הורשע גם בשתי עבירות נוספות. על כן אפרט רק את גזרי הדין אשר נסיבות האירועים אשר נדונו בהם, דומות במקצת למקרה דנן.

בע"פ 8912/13 מדינת ישראל נ' יצחק טל (13.02.2014) התקבל, באופן חלקי, ערעור המאשימה על קולת העונש, בעניין נאשם שהורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, לאחר שיזם אירוע תקיפה מתוכנן, מחוץ לביתו של המתלונן, תוך שנטל חפץ חד שמצא במקום ודקר באמצעותו את המתלונן בבטנו. בעקבות האירוע נגרמו למתלונן פצע דקירה בבטן שמאלית עליונה וקרע במעי הדק ובעקבות זאת נזקק לניתוחים כירורגים ולטיפול רפואי שנמשך כעשרה חודשים. ערעור המדינה התקבל וביהמ"ש העליון קבע כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם שנפסק בערכאה הדיונית - שנת מאסר אחת בפועל, בלבד (ועד שבע שנות מאסר בפועל) היה נמוך מדי נוכח הנסיבות ועל כן, הוחמר הרף התחתון במתחם לשנתיים ונגזרו על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל.

עוד הפנה הסנגור לת"פ 4747-02-19 מדינת ישראל נ' תאמר מטר (22.07.2020) שם הורשע הנאשם בעקבות הסדר טיעון, על פי הודאתו, בעבירות פחות חמורות - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 333(א) ו-335 לחוק העונשין, ובעבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין. הנאשם הסלים אירוע פעוט, שהחל כוויכוח, והכה את המתלונן תוך שימוש בנשק קר. הנאשם גרם למתלונן פגיעת ראש חמורה, אשר כמעט הביאה למותו של המתלונן, בגינה אושפז המתלונן לחודש ימים בבית החולים, עבר ניתוחים והליכים רפואיים מורכבים בראשו ולאחר מכן עבר לשיקום של מספר חודשים בבית חולים לוינסטין. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 2.5 ל-5 שנות מאסר בפועל, והוטל על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. תוצאות הערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון (ע"פ



5533/20) טרם פורסמו, אך בהחלטה מיום 13.08.20 בבקשה לעיכוב ביצוע, נקבע כי אין לעכב את ביצוע העונש.

כן הפנה הסנגור לת"פ (חיפה) 13780-06-19 מדינת ישראל נ' גנדי סדיק (08.01.2020) (עליו לא הוגש ערעור) שם גזר בית משפט המחוזי (כב' השופט פיש) 18 חודשי מאסר בפועל, ו-12 חודשי מאסר על תנאי, על נאשם, לאחר שהודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסדר לעניין העונש, בביצוע עבירה חמורה פחות - חבלה מחמירה בנסיבות מחמירות לפי **סעיפים 333 + 335(א)(1)** לחוק העונשין. המתלונן ישב בבית קפה בחדרה כאשר בשולחן סמוך ישב הנאשם. התחילו ביניהם חילופי דברים וקללות והשניים קמו ונכנסו לסמטה סמוכה, שם התעמתו והנאשם תקף את המתלונן באמצעות חפץ חד וגרם לו חתך עמוק בצוואר מצד שמאל ולחתך עמוק ביד ימין. המתלונן החל לדמם בצורה מסיבית מהחתך בצווארו ופונה למרכז רפואי הלל יפה, שם טופל ואושפז למספר ימים. מתחם העונש ההולם נקבע בין 18 ל-45 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה טען, כי המקרה שם שונה לחלוטין מענייננו, שכן, שם היה מדובר ב"ריב שיכורים" ולכן, להבדיל מהמקרה דנן, הנאשם שם לא הואשם בסעיף 329 לחוק העונשין.

26. העונש שנקבע על ידי המחוקק לעבירה של חבלה חמורה בכוונה מחמירה, הוא **20** שנות מאסר; העונש שנקבע על ידי המחוקק לעבירה של החזקת סכין שלא כדין הוא **5** שנות מאסר; העונש שנקבע על ידי המחוקק לעבירה של מעשי פזיזות ורשלנות הוא **3** שנות מאסר.

27. לאחר שהבאתי בחשבון את הנסיבות הספציפיות בהן בוצעו העבירות במקרה זה, את מדיניות הענישה ואת כל האמור לעיל, **אני קובעת כי, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם, נע בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל** ועונשים נלווים.

גזירת הדין בעניינו של הנאשם

28. הענישה לעולם אינדיוידואלית וכאשר בית המשפט גוזר את עונשו של נאשם, בתוך מתחם העונש, עליו להתחשב גם בגורמים הקשורים בנאשם הספציפי העומד בפניו, כגון נסיבות חייו האישיות, החרטה שהביע (ככל שהביע) לקיחת אחריות על מעשיו, שיתוף פעולה עם הרשויות, גילו, עברו הפלילי, מידת הפגיעה בהטלת העונש על הנאשם עצמו וכן על משפחתו.

הנאשם שבפניי יליד 28.11.1992, עצור מיום 26.01.20 ועד היום.

29. עוד טרם תיקון 113 לחוק העונשין נקבע בפסיקה, כי במסגרת שיקולי הענישה, יש לזקוף לזכות נאשם את הודייתו באשר עשה ואת העובדה שהוא מביע חרטה על מעשיו ועושה מאמצים לחזור למוטב וכי מנגד - **אין** לזקוף



לחובתו של נאשם את כפירתו ואת ניהול המשפט על ידו. הנאשם דן בחר לנהל הוכחות וזו זכותו, כמובן, אולם אין הוא זכאי ליהנות "מההנחה" אשר נהוגה לגבי מי שמודה ונוטל אחריות על מעשיו. עם זאת, יש להדגיש כי ניהול הוכחות אינו נזקף לחובתו של הנאשם, כאמור בסעיף 40א(6) לחוק, הקובע כי: **"... כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו"**.

עם זאת, יש להביא בחשבון לזכותו של הנאשם את החרטה שהביע הנאשם בפניו ואת דבריו לפיהם הוא מצטער מאוד על מעשיו והבין שהדרך לפתרון בעיות היא "בשלום" ולא באלימות. לעניין זה אפנה אל סעיף 40א(4) לחוק העונשין, הקובע כי יש להביא בחשבון לעניין העונש, את **"נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב"**.

החרטה שהביע הנאשם והבנתו שהדרך בה נהג באירוע דן, מקבלים "גיבוי" בהתנהלותו של הנאשם במסגרת מעצרו כפי שעולה ממכתבה של קצינת האסירים מיום 28.01.2021 לפיו הנאשם משתף פעולה עם התכנית הטיפולית במסגרת מעצרו (ענ/1).

30. עוד אביא בחשבון, לקולה, שהנאשם הוא אדם צעיר, נעדר כל עבר פלילי, שמעולם לא ריצה עונש מאסר.

כן אביא בחשבון את הנסיבות בהן גדל הנאשם, אשר התייתם מאביו בגיל 9, ואת העובדה שאין לו משפחה אשר יכולה לתמוך בו. אמו של הנאשם מבוגרת ואינה בקו הבריאות ויש להניח שעונש מאסר ממושך לנאשם יוביל לפגיעה קשה גם בה.

31. לאור כל האמור לעיל ובעיקר בשים לב לעברו הנקי של הנאשם והשתתפותו בתכנית הטיפולית, אשית עליו עונש מאסר ברף התחתון של המתחם שנקבע על ידי, בצירוף מאסר על תנאי מרתיע ועונשים נלווים.

32. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. מאסר בפועל למשך 3 שנים, בניכוי ימי מעצרו - מיום 26.1.20.

ב. מאסר על תנאי למשך 18 חודשים והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר הנ"ל, לא יעבור כל עבירת אלימות שהיא פשע.

ג. בשים לב להרשעתו בעבירה של מעשי פזיזות ורשלנות ברכב, אני פוסלת את הנאשם מלנהוג למשך 3 חודשים מיום שחרורו מהמאסר שנגזר עליו בתיק זה.



ד. אני מחייבת את הנאשם לשלם למתלונן פיצוי בסך 5,000 ₪, אשר ישולם על ידו בתוך 90 ימים מהיום.

33. לא אשית על הנאשם קנס על מנת שלא להכביד עליו יתר על המידה עם שחרורו מהמאסר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ה' אדר תשפ"א, 17 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.